

Raadsvoorstel

Raad d.d.	28 mei 2024	Portefeuillehouder	LKO
Commissie d.d.	14 mei 2024	Opsteller	KHOK
B&W d.d.	16 april 2024	Zaaknr.	Z24000468

Onderwerp

Concept programmabegroting Metropoolregio Eindhoven 2025

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. Een zienswijze in te dienen op de concept programmabegroting van de Metropoolregio Eindhoven met daarin:
 - Een reactie op de in de begroting voorgestelde extra verhoging van de inwonerbijdrage van €1,09 per inwoner voor alle deelnemende gemeenten (€0,22 MRE en €0,87 Brainport).
 - Een reactie op de financiële ontwikkeling vanaf 2026 van de concept programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven in het kader van het ombuigingstraject.

Inleiding/aanleiding

Op 15 maart 2024 heeft het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) de conceptbegroting 2025 MRE aangeboden. In de begroting 2025 is de financiële uitwerking van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 opgenomen. De raad is uitgenodigd een zienswijze te geven op de programmabegroting 2025. De programmabegroting 2025 bestaat uit een overzicht van de programma's, de financiële begroting en de (voorgeschreven) paragrafen.

In de begroting MRE 2025 zijn 3 programma's te onderscheiden:

1. Metropoolregio Eindhoven, bestaande uit de thema's:
 - Regionale strategie en samenwerking, inclusief Landgoed Gulbergen
 - Ruimte en wonen
 - Mobiliteit, inclusief GGA
 - Energietransitie
 - Economie, inclusief investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development
 - Landelijk gebied.
2. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)
3. Overhead

Wettelijk en/of beleidskader

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven
Beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR

Argumenten

1.1. De indexering van 6,38% voor de inwonerbijdrage sluit aan bij de vastgestelde kaders

De inwonerbijdrage wordt met 6,38% verhoogd vanwege de jaarlijkse indexering. De methode om tot het indexeringsgetal te komen is vastgelegd in de beleidsnotitie "Kaders P&C documenten", die voor de vier grote gemeenschappelijke regelingen, de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB), de GGD Brabant-Zuidoost, de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) en de Metropoolregio Eindhoven (MRE) is vastgesteld. De indexering is conform deze beleidsregels en de voor 2025 verwachte algemene indexeringscijfers tot stand gekomen.

1.2. Naast de verhoging van de inwonerbijdrage vanwege de jaarlijkse indexering wordt een extra inwonerbijdrage voorgesteld ter hoogte van €1,09 per inwoner.

In de conceptprogrammabegroting wordt een extra inwonerbijdrage voorgesteld van €1,09 per inwoner, bestaande uit €0,22 voor versterking van de basisorganisatie van de MRE en €0,87 voor de uitvoering van de meerjarenstrategie "Brainport in balans 2025-2032" voor Brainport Development.

Versterking MRE organisatie

Op verschillende bedrijfsvoeringonderdelen van de MRE is de organisatie kwetsbaar in capaciteit. Naar de toekomst toe wordt verwacht dat deze kwetsbaarheid verder toeneemt, door een vergroting van taken in o.a. fondsenbeheer. De bedrijfsvoeringsorganisatie dient daarom versterkt te worden om te kunnen garanderen dat het primaire proces ongestoord blijft verlopen. Hiertoe wordt voorgesteld de inwonerbijdrage Regionale opgaven structureel met €177.000 te verhogen, hetgeen neerkomt op een toevoeging van 1.7 fte aan de MRE organisatie en een verhoging van de inwonerbijdrage met €0,22 per inwoner. Er wordt geen aanleiding gezien om hierop een zienswijze in te dienen.

Extra prioriteiten Brainport development

In de meerjarenstrategie 2025-2032 "Brainport in Balans" zijn zeven prioriteiten vastgesteld waar Brainport de komende jaren de focus op legt om te ontwikkelen op de domeinen Technologie en ondernemen, Talent en Maatschappelijke vraagstukken. De prioriteiten gaan in op innovatie, brede talentontwikkeling in onderwijs en arbeidsmarkt, bijdragen aan partnerschappen met regio's om ons heen, beheer en realisatie van private middelen voor de publiek-private fondsen, en innovatiekracht voor maatschappelijke uitdagingen waarmee we als overheden geconfronteerd worden (zoals de bereikbaarheid van het platteland, netcongestie en de energietransitie). Voor deze extra prioriteiten is jaarlijks 1.5 miljoen euro nodig. Iets meer dan de helft van dit bedrag (800.000 euro) kan worden gedekt door bijdragen vanuit het bedrijfsleven (600.000 euro jaarlijks door de afdracht van de middelen van fondsen) en positieve rente-inkomsten vanuit de eerste Regiodeal (200.000 euro jaarlijks). Van de 21 gemeenten, die samen aandeelhouder van Brainport Development zijn, wordt gevraagd om de benodigde overige €700.000 te financieren. Er wordt voorgesteld dit via een extra inwonerbijdrage, bovenop de indexering, te voldoen. De extra bijdrage bedraagt €0,87 per inwoner.

De regio groeit, wat uitdagingen met zich mee brengt op allerlei maatschappelijke thema's. We investeren in die groei zodat het voor inwoners prettig wonen, werken en recreëren blijft in de regio. Uw raad heeft uitgesproken zich te verbinden aan de ontwikkelstrategie de Kempen, van waaruit we later dit jaar onze doelen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit vaststellen. Primair zijn de Brainportprioriteiten gericht op het thema economie, maar bieden ook kansen om de doelen die uit de ontwikkelstrategie voortkomen, later mede vorm te geven vanuit het domein maatschappelijke vraagstukken. Daarbij willen we de verwachting uitspreken dat de uit de zeven extra prioriteiten voortkomende inspanningen niet alleen landen in het stedelijk gebied, maar ook in de kleinere gemeenten in de andere deelregio's van de MRE. Daarbij moet aandacht zijn voor de balans tussen groei en behoud van het dorps karakter van de kleinere gemeenten, zoals Eersel. Voorgesteld wordt daarom om een zienswijze in te dienen bij deze voorgestelde verhoging.

1.3 De overige thema's en RHCE vormen geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

De zienswijze kan gekoppeld worden aan het thema Economie en aan overhead.

Begrotingstechnisch zijn er geen redenen voor aanvullende zienswijzen op de andere thema's of het RHCE.

2.1. Gelet op de financiële opgave waar de gemeente Eersel voor staat, geeft de vooruitblik vanaf 2026 in de Ontwerpprogrammabegroting 2025 financieel aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

De bijdragen vanuit de gemeenten zijn conform de gemaakte afspraken met de Gemeenschappelijke Regelingen geïndexeerd. De begroting voor 2025 geeft dan ook niet direct reden voor een zienswijze.

Echter staat de gemeente Eersel voor grote financiële uitdagingen, net als veel andere gemeenten. Ook voor de gemeente Eersel geldt 2026 als 'het ravijnjaar'. Op 1 maart 2024 heeft de VNG een begrotingsadvies uitgebracht. Wij vragen de MRE dit advies ook in ogenschouw te nemen. Dat betekent in het kort:

- Bereid ombuigingen voor indien de korting van € 3 miljard vanaf 2026 niet wordt teruggedraaid of verzacht. Breng deze zo goed mogelijk in kaart, maar zet ze nog niet in gang.
- Presenteer deze gevolgen financieel én inhoudelijk zo scherp mogelijk.
- Betrek daarbij het advies van de Taskforce Taken en Middelen, die aangeven vooral te focussen op taken in medebewind.
- Beschrijf in ieder geval de vijf meest significante ombuigingsmaatregelen, hun consequenties en het taakveld dat daarmee geraakt wordt.
-

We verwachten dat onze verbonden partijen, net als de gemeente Eersel, dit advies opvolgen. Dat de MRE hiermee haar budgetten kritisch beoordeeld en waar nodig in de toekomst gaat bezuinigen om bij te dragen aan het sluitend maken van de begrotingen van de diverse gemeenten. Om die reden vragen we uw raad een zienswijze in te dienen.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Risico's

Aan de hand van dit voorstel en de conceptbegroting 2025 MRE kan uw raad besluiten over bepaalde zaken een (andere) zienswijze in te dienen. De kans bestaat dat een of meerdere gemeenten binnen de MRE zich niet kunnen vinden in de voorgestelde programmabegroting 2025. Een zienswijze om niet in te stemmen heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund. Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van de MRE. Het algemeen bestuur van de MRE zal alle zienswijzen van de raden betrekken bij de vaststelling van de begroting op 3 juli 2024.

Financieel

In de ontwerpbegroting wordt voorgesteld om de gemeentelijke bijdrage voor 2025 met 6,8% te indexeren. Het is nog onbekend hoe de indexering van loonkosten zich in 2025 gaat ontwikkelen. De huidige cao loopt tot 1 april 2025 en geldt daarna in 2025 niet meer. De onderhandelingen tussen vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers starten pas na het opstellen van deze ontwerpbegroting. In de kadernota en de ontwerpbegroting voor 2025 gaat de MRE ervan uit dat de ontwikkeling van de loonkosten gelijk opgaat met de indexering die de veiligheidsregio ervoor ontvangen heeft. Als dat niet zo is, zullen de gemeenten gevraagd worden om een aanvullende bijdrage.

In onderstaande tabel staat het gevraagde extra budget van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de huidige begroting 2024-2027. Hierbij wordt uitgegaan van een constant loon- en prijspeil.

Gemeentelijke bijdrage (x € 1,-)	2025	2026	2027	2028
Gevraagde gemeentelijke bijdrage prijspeil 2025	328.708	328.708	328.708	328.708
Begroting Eersel 2024-2027	308.416	308.416	308.416	308.416

Gevraagd extra budget	20.292	20.292	20.292	20.292
Waarvan indexering (4,1% van de 6,4%), welke als uitgangspunt heeft dat deze gecompenseerd wordt vanuit de meicirculaire 2024.	11.897	11.897	11.897	11.897
Bedrag mee te nemen in de voorjaarsnota 2025	8.395	8.395	8.395	8.395

De hogere bijdrage wordt met name veroorzaakt door de indexering van 6,38%. Er wordt van uitgegaan dat deze kosten deels worden gecompenseerd door extra Rijksmiddelen uit de meicirculaire 2024. Het meest recente gewogen indexcijfer is 4,1%. Het verschil (2,3%) komt ten laste van het begrotingssaldo. Het extra gevraagde budget dat niet gecompenseerd wordt door de meicirculaire zal worden meegenomen in de voorjaarsnota 2025-2028.

Communicatie/Participatie

De MRE wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van de zienswijze.

Planning

De MRE verzoekt alle gemeenten voor 8 juni 2024 een zienswijze kenbaar te maken op de begroting 2025. Vaststelling van de begroting 2025 door het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio vindt, o.a. na behandeling door de Adviescommissie Financiën op 19 juni 2024, plaats op 3 juli 2024.

Bijlagen

- 24.09654 – Conceptbrief zienswijze op begroting Metropoolregio 2025
- 24.07080 – Aanbiedingsbrief concept begroting Metropoolregio 2025
- 24.07081 – Programmabegroting Metropoolregio 2025
- 24.07082 – Meerjarenplan Brainport excl. financieringsparagraaf
- 24.07083 – Notitie meerjarenplan 2025-2032 financieringsparagraaf

Eersel, 16 april 2024

Burgemeester en wethouders van Eersel
secretaris

burgemeester

ing. H.M.L. Offermans

drs. W.A.C.M. Wouters

Raadsbesluit

R24.043

Onderwerp: Concept programmabegroting Metropoolregio Eindhoven 2025

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 april 2024;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 14 mei 2024;

b e s l u i t :

een zienswijze in te dienen op de concept programmabegroting van de Metropoolregio Eindhoven met daarin:

- Een reactie op de in de begroting voorgestelde extra verhoging van de inwonerbijdrage van €1,09 per inwoner voor alle deelnemende gemeenten (€0,22 MRE en €0,87 Brainport).
- Een reactie op de financiële ontwikkeling vanaf 2026 van de concept programmabegroting 2025 Metropoolregio Eindhoven in het kader van het ombuigingstraject.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 28 mei 2024

De raad van de gemeente Eersel
de griffier,

de voorzitter,

J.W.G. van Bree

drs. W.A.C.M. Wouters